

Monumentnummer*: 529751

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 december 2012
Kadaster deel/nr 82937/129

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Deelen Ede Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Deelen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Otterlo C 773

Omschrijving**

Inleiding

Gebouw 13 ligt met de noklijn evenwijdig met de weg en vrijstaand aan de oostzijde van de dwarsweg, op enigszins hellend terrein, tussen onderdeel G10 en gebouw 22. Het werd in 1940 gebouwd als 'Sonderbau' type 'Unterkunft' en is op macroniveau onderdeel van een grote militaire vliegveldstructuur uit de periode 1940-1945. Gebouw 13 is op mesoniveau deel van een ijl complex van in esdorpachtige structuur geplaatste gebouwen en op microniveau onderdeel van een los gegroepede cluster van in lineair verband geplaatste gebouwen.

Omschrijving

Eenlaagse, met ca. 50 cm dik buitenmuurwerk uitgevoerde bakstenen LEGERINGSBARAK met souterrain / kelder, op rechthoekige plattegrond en gedekt door een met gemengde gegolfde verbeterde holle (Hollandse) pannen belegd, afgewolfd zadeldak, met in beide dakschilden langgerekte dakkapellen met dito vensterstroken en in de top van het zuidelijke wolfseind een dwars op de noklijn staand bakstenen rookkanaal. Iets terugliggende bakstenen plint en enig dakoverstek. Centraal in de kopse zuidgevel een toegangsopening op maaiveldniveau, waarin een vlakke deur en links en rechts hiervan een relatief kleine, houten vensteropeningen met door roeden in vieren verdeelde dubbele houten draairamen. Op zolderniveau een tweetal vergelijkbare, maar iets smaller

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitgevoerde vensteropeningen, waarvan de linker bereikbaar via klimijzers. Al deze vensters met groene houten luiken. Centraal in de kopse noordgevel zijwaartse bakstenen trap naar een getoogde portiek, waarin teruggelagen toegangsopening met een in vieren verdeeld getoogd bovenlicht. Onder de bakstenen trap een toegang tot souterrain. Links en rechts hiervan vensters met kalf, waarin vierruits draairamen onder en achtruits valramen boven. Van deze beide vensters zijn de draairamen voorzien van plaatstalen luiken, groen en wit beschilderd in lijstmotief. Op zolderniveau twee relatief kleine houten vensteropeningen met door roeden in vieren verdeeld houten draairaam en houten luiken. Hoog in de westelijke langsgewel vijf kleine vensteropeningen met groene houten luiken en daaronder betraliede vensteropeningen van het souterrain. In de oostelijke langsgewel enige verschillende typen vensteropeningen, waarvan de linker twee met houten luiken. Tevens een via een zijwaartse bakstenen trap met ijzeren leuningen bereikbare toegang tot souterrain / kelder en enige bakstenen lichtkokers met tralies. Alle vensteropeningen onder een rollaag. Zinken mastgoten en wit geschilderde windveren. Souterrain / kelder had een functie als schuilkelder.

Waardering

LEGERINGSBARAK, van algemeen belang als relatief gaaf en naar vorm en uitvoering zeldzaam onderdeel van een uit de Tweede Wereldoorlog stammend en door de Duitse bezetter als onderdeel van een groot militair vliegveld opgezet legerkamp, vanwege: architectuurhistorische, stedenbouwkundige, krijgs- en cultuurhistorische, situationele en complex- en ensemblewaarden, die onder meer kunnen blijken uit de op lokale vormen geïnspireerde traditionalistische bouwtrant, uit de voor de bouwtijd kenmerkende onderdelen en details, uit de in een kunstmatig opgezette esdorpstructuur en tot in detaillering doorgevoerde camouflage, uit de specifieke ligging met ruim uitzicht over het vliegterrein, uit de samenhang van en met het totale militaire vliegveldconcept en de ruimtelijke hoofdlijnen van het kampement, en uit de onderlinge verwantschap van de hierbij toegepaste vormen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Legeringsgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument